

Előszó

Jó 30 éve találkoztam először a magánének tankönyvekkel, Concone, Lütgen, Vaccai énekiskoláival és feltűnt a hangszeres iskolákkal való hasonlóságuk illetve különbözőségük. Itt is különböző zenei és ritmikai feladatok sorjáznak valamilyen rendszer szerint, de 'levegőnyi' adagokban (tán csak az oboaetűdöknél találni hasonlót...). Ezek között megtalálható a kellemes, szinte előadási darab, vagy ária szerű dallam ugyanúgy, mint a száraz, skálaetűd szerű, szekvenciális gyakorlat.

Talán legnagyobb különbség - a szokványos hangszeres etűdökkel szemben - a kíséret meglétében van, illetve (a már említett) a viszonylag rövid, természetes dinamikát alkalmazó motívumokban. A kíséret nem bonyolult, nincsenek ellenszólamok, hanem egy támogató alapot adnak, amely segíti a szólam pontos lejátszását a szerényebb képességű növendékeknek is.

Tulajdonképpen e két tulajdonság volt az, amely kíváncsivá tett, hogy hogyan működnek ezek hangszeren. A rezesek régen használják a cantilenákat hangképzésre, miért ne lehetne ez hasznos más hangszeren is?

Tudom, hogy sokan úgy vélik, hogy a furulyán / blockflötén eredeti, műveket kell játszani, ami kizárja a klasszika és romantika világát. Ugyanakkor véleményem szerint a zeneiskolában egy átfogó képet kell/ene nyújtanunk a zenetörténet korszakairól és zenei világáról. Ez természetszerűen hozza magával az átiratok létét, szükségességét.

Az összes egyéb hangszeren is bőven használnak átiratokat, miért zárkózik el ez ellen a furulyások egy része? - nem az eredeti művek helyett, hanem mellette...

Ebben a sorozatban ezekből az énekgyakorlatokból, vocalisokból adok közre néhányat, válogatva a dallamosabbak közül. Ezek egy részét transzponálni kellett, hogy kényelmesebben beleférjenek a furulya hangterjedelmébe, másrészt kicsit igazítani a furulya hangszerszerűségéhez. Ezek a gyakorlatban a hangadást szolgáló előjátékok, illetve néhány lassú befejezés húzása volt. Ugyancsak néhány helyen kicsit vékonyítani kellett a kíséreten, hogy a zongora ne fedje el a furulyát. Ezeket az 'orig. in', és 'arr.' megjegyzésekkel jeleztem.

A különböző források eltérő mértékben tüntették fel az előadási jeleket, volt ahol szinte minden hang, motívum megkapta a feladatát, míg máshol mindent az előadóra bízta. E két végletet igyekeztem közös nevezőre hozni, és az általam fontosnak tartott jelekkel az illető darab karakterét kiemelni. Természetesen ezek részemről javaslatok, amelyet úgyszólván az előadó - illetve tanára hagy jóvá, illetve bírál felül. Ugyanakkor felhívnom a figyelmet a természetes dinamika alkalmazására!

Budapest, 2022. február

Bekényi József